

Barnets makt : berättelse för Stockholms-Tidningen

Kamke, Hanna,

59 C Br.

Roman
Lv.
(Por)
o

1905.

Roman.

So.
(Pr)
o

BARNETS MAKT

BERÄTTELSE

FÖR

STOCKHOLMS-TIDNINGEN

AF

HANNA KAMKE.

EFTERTRYCK FÖRBJUDES.

STOCKHOLM
STOCKHOLMS-TIDNINGENS TRYCKERI
1905

INNEHÅLL.

1. Mötet i skogen.
2. Midsommarafton
3. Kyrkogång.
4. Tattar-Viktors besök.
5. Brevvet.
6. Resan till staden.
7. Hemkomsten
8. Öfvergifven.
9. Bönemötet.
10. Åter midsommar.
11. Räddning.

FÖRSTA KAPITLET.

Mötet i skogen.

Det var afton. Solen var halft dold bakom moln men kastade ändå ett svagt skimmer öfver jorden. Från vägen, som ledde genom skogen, hördes ljudet af glada människoröster, och mellan träden skymtade två gestalter.

En arbetsklädd flicka i uppskörtad kjol kom långsamt gående med en mjölkflaska i handen. Vid hennes sida gick en ung man med en hacka öfver axeln.

Flickan satte ned flaskan och tog plats på en mossbevuxen sten.

— Det är tröttsamt att bära den tunga mjölken. Jag måste hvila mig en stund.

Hon sköt undan hufvudduken och såg sig omkring med en belåten suck.

Rundt omkring stodo små granar med ärggröna toppar, späda enbuskar med ljusgröna, hopgyttrade barr och gamla, med i spetsen sirligt böjda grenar, midt ibland dem en ung björk med nästan snöhvit stam, kring hvars fot grön ljung samlat sig i tufvor.

Från björken vandrade hennes ögon till den unge mannen, som stod framför henne. Hon rodnade under hans forskande blick, som

uppmärksamt följde skiftningarna i det unga ansiktet, hvilket svagt belystes af den bakom molnen framskymtande solen.

— Hvarför tittar du på mig så där? Kom och sätt dig, August.

Hon makade sig åt sidan, och han satte sig bredvid henne, litet säfligt och tungt.

— Hvad ditt hår är vackert, Karolina, sade han plötsligt.

Hon gaf honom en skålmsk blick, och gromparna i de runda kinderna blefvo djupare.

— Tycker du? Jag är så rufsig och tilltygad, så jag ser väl inte för fin ut.

Han förde handen sakta upp till hennes hufvud och strök försiktigt och ömt öfver det ljusa, burriga håret.

— Säg, Karolina, när ska' vi gå till prästen?

Hon satt stilla och viljelös, med händerna inäppta i knäet och såg drömmande bort öfver rågåkern, som skymtade fram bakom gårdsgården. De gråbruna, på längre afstånd rödbrunt skimrande axen afstucko bjärt mot de gröna stråna.

Han makade sig närmare och lade armen om hennes skuldra, medan han sakta drog henne intill sig.

— Verandan är färdig strax, och se'n är det bara kvar att tapetsera och måla. Gumman mor flyttar in i lilla stugan om några dagar, och bara jag se'n blir i ordning och

får den nya soffan och stolarna från staden, kan jag ta emot dig när som helst.

Hon lutade sig intill honom med ett belåtet leende. Det dugde att bli hustru till en af byns rikaste bönder — och en sådan bra karl sedan, som var så kär i henne och aldrig brydde sig om någon annan flicka.

Ljudet af klockor afbröt tystnaden, och ett par svarta hästar galopperade hastigt förbi inåt skogen.

— Det är sent, Mats Anders har släppt hästarna i vall, det är bäst jag går nu med mjölken.

Hon ville resa sig upp, men August höll henne så hårdt sluten i sin famn, att hon ej kunde komma loss.

— I kväll, när arbetet är slut, kommer jag en stund, vi kunna gå ned åt sjön eller ro ut, om du vill.

Karolina tog sin flaska, och de gingo under tystnad resten af vägen, tills de skildes vid vägskälet, som förde till hans gård.

— I kväll? sade han frågande.

Hon nickade blott till svar och gick sedan med raska steg framåt landsvägen till sitt eget hem.

August såg efter henne så länge han kunde se den smidiga gestalten, som skarpt aftecknade sig mot den klara himlen i söder.

ANDRA KAPITLET.

Midsommarafton.

Pojkarna hade fört en präktig stång ned till sjöbacken, och flickorna släpade dit grönt och blommor i massa. Under skämt och glam virades stången med löf och pryddes med kran-sar.

Många af ungdomen saknades dock ännu. Kvällssysslorna måste först vara undangjorda, innan man kunde tänka på lek och dans.

Spelmannen satt på bänken vid gårdsgården och stämde sin fiol, när Karolina kom ned för sjövägen.

August gick långsamt emot henne, tog henne vid handen, och då spelmannen i samma ögonblick spelade upp en slängpolska, gick han först några steg i takt efter musiken men slog sedan armen om hennes lif och dansade fram till de andra, som i en stor ring, svängde omkring majstången.

— Klappdansen, klappdansen, spelman, ropade en röst.

— Ja, klappdansen, instämde alla, och beredvilligt öfvergick spelmannen från polskans sprittande toner till klappdansens skälmska melodi.

Där bugades, vinkades, klappades, medan ögon och läppar logo, och oförtrutet fortsattes

samma lek, där gossen för hvarje omgång, fick en annan flicka.

Plötsligt kände Karolina sig gripen af en stark arm, som förde henne framåt, men när de sedan stannade och efter bugningen sågo på hvarandra, studsade de båda. Karolina blef blossande röd inför de eldiga blickar, som mötte hennes, men hon hann ej komma till besinning, förrän hon redan förts bort af en annan.

August hade märkt Karolinas hastiga rodnad, och han sände en mörk blick till den unge sjömannen med den fladdrande, röda rosetten och den mjuka filthatten, som satt så käckt på det mörka håret.

— Hvad har Tattar-Viktor här att göra? mumlade han halfhögt.

Dansen var slut. August gick med raska steg fram till Karolina.

— Du understår dig inte att dansa med den där tattarn?

Karolina såg upp förvånad. Tattarn?

— Du vet mycket väl, hvem jag menar, Viktor, vet jag.

— Han är ingen tattare.

— Du vet, att han kallas så, och han härstammar nog ändå från Skäret.

Viktor kom långsamt gående. Han hade aftagit hatten och torkade sig i pannan med en röd sidennäsduk. Han styrde rakt fram till Karolina

— Du dansar inte med honom, mumlade August mellan de sammanbitna tänderna.

— Det gör jag, som jag vill, svarade hon trotsigt.

— Du vågar inte.

Karolina vände sig halft ifrån honom, och då spelmannen just spelade upp en vals, tog hon Viktors utsträckta hand och följde honom.

August stod kvar med rynkade ögonbryn och hårdt knutna händer. Han tog inte sina ögon från det vackra paret.

— Så han ser på henne med sina fördömda, svarta ögon. Tänker han kollra bort flickan för mig. Det skall han allt få slippa.

Ingen kunde dansa gammal-valsens som Viktor, och Karolina kände sig stolt att få föras af honom. Hon märkte, hur de andra paren småningom stannade och bildade en ring omkring dem. Detta sporrade henne att hålla i till det yttersta, och hon följde villigt hans arm, när han fortsatte och ännu en gång, efter valsens böljande takt, förde henne omkring dansbanan.

Det blef i längden tröttsamt att dansa på gräsplanen, och några af ungdomarna föreslogo att söka få låna nämndemans loge.

Med spelman i spetsen tågade skaran upp för sjövägen och in på nämndemans gård. Då ägarens döttrar voro med, var det ej svårt att få lof, och snart var logen ordnad till dans.

Logdörrarna på ömse sidor öppnades på vid gafvel, men bakre öppningen tillslöts till hälften med en bräda.

Spelmannen satte sig på en bänk, och snart ljöd det taktfasta stampandet af de dansande paren, som skarpt aftecknade sig mot den ljusa kvällshimlen, som skymtade öfver afplankningen i bakgrunden.

Äfven utanför logen var mycket folk samladt, både äldre och yngre. Samma ansikten syntes dock ej länge, ty ständigt nya par begåfvo sig ut och in.

Karolina hade ånyo dansat med Viktor och stod litet afsides ute på backen för att svalka sig.

August, som med trotsigt sammanpressade läppar hade stått utanför och ej deltagit i dansen, styrde nu rakt fram till den unga flickan.

— Den här dansen dansar du med mig.

Hon såg på honom. Det trotsiga draget förskönade honom ej, och hennes blick flög hastigt bort till Viktor, som verkligen var den vackraste pojke, hon någonsin sett. Han skrattade just, så att de hvita tänderna lyste, och de svarta ögonen tindrade.

August hade följt hennes blick, och hans min mulnade ännu mer. När spelmannen kort därefter stämde upp en "rhenländer",

grep han hårdt tag i hennes hand och drog henne med sig in i logen.

Han dansade oafbrutet, tills sista tonen förklingat. Under dansen hade hans drag ljusnat, och han såg med en blandning af beundran och ömhet ned på den unga flickan, som med högröda kinder och halföppna läppar drog djupt efter andan.

— Får jag följa dig i kväll? frågade han halfhögt och lutade sig närmare henne.

Hon skakade på hufvudet och tittade under lugg bort till Viktor, som skämtade med en af nämndemansflickorna, med hvilken han nyss dansat.

August böjde sig djupare ned öfver henne. Jag har så mycket att språka med dig om. Vi ha inte talats vid se'n i lördags. Jag måste rå om dig igen, ensam, alldeles ensam — hvarför svarar du inte? Snart nog ska' vi ju ändå gå till prästen, hvad är det för ondt i, om jag hälsar på dig?

Viktor hade skilts från nämndemansdottern och kom nu långsamt fram till August och Karolina.

— Det var fasligt, hvad det ser väl ut, sade han och skrattade till.

Karolina blef om möjligt ännu rödare än förut och drog sig några steg bort från August.

Denne rynkade ögonbrynen och sträckte ut handen för att gripa tag i henne, men hon

vek undan, medan Viktor skrattande utbrast:
— Sakta i backarna, du är väl inte husbond' här. Det är inte värdt at se så rasande ut, för att du inte får dansa hvar dans med byns vackraste flicka.

Karolina log, hon kände sig smickrad. Hvarför skulle hon inte få roa sig en sådan vacker midsommarkväll, och hvarför skulle August vara så svartsjuk och oresonlig. För resten var hon inte alls bunden vid honom. Nog visste hon, hvem som var bra mycket vackrare, fastän...

Det klack till i henne, och hon vände sig hastigt om mot August; han var ju ändå hennes käresta. Men han stod där så stor och bredaxlad och mörk i den egendomliga halfdagern i logen, att hon drog sig undan och skyndade ut, hack i häl följd af Viktor.

— Vill du som jag, gå vi ett slag uppåt vägen, sade han öfvertalande och tog henne i armen.

Hon vände sig till hälften och såg på honom. I hennes ansikte kämpade trotset, framkalladt af August, och tillfredsställelsen öfver, att den vackraste gossen i laget ville ha hennes sällskap. Hon gjorde ej motstånd, när han drog henne med sig, men kunde inte underlåta att i smyg kasta en blick åt logen till. August syntes ej till.

Hon påskyndade själfmant sina steg, liksom rädd, att någon skulle följa henne.

När de kommit upp till vägkröken, stannade hon plötsligt. Från logen hördes svagt, eburu helt tydligt, spelmannens fiol. Den melodien tyckte hon särskildt om, efter den hade August och hon dansat så många gånger.

Det klack till i henne, helst hade hon gerna velat vända. Den var så besynnerlig, den melodien, den drog och lockade.

Men Viktor sköt sin arm under hennes och började med sin vackra, mjuka röst högt sjunga:

"Kristallen den fina, som solen månd'
skina, som stjärnorna blänka i skyn.

Min vän, min vän och älskogsblomma, Ack,
att vi kunde tillsammans komma, och jag vore
vännen din — och du allra kärestan min.

Du ädela ros och förgyllande skrin."

Hon lyssnade drömmande och märkte knappast, att hon gick framåt.

Från stora vägen ledde han henne in på en sidoväg, förbi en tämligen förfallen bondgård, som låg liksom inbäddad mellan höga syrenbuskar, öfversållade med doftande, hvita och gredelina klasar. Blott en smal stig förde fram till stugan mellan högt frodigt gräs, mellan hundloka och kummin, hvilkas hvita blommor bredde ett hvitt skimmer öfver det hela.

Mellan de höga träden längs staketet och bakom den gamla rödgråa logen, som i alla fyra hörnen hvilade på väldiga stenar, skym-

tade ett gulaktigt sken, som gaf en egendomlig belysning åt den, i trädens skugga liggande, halfskumma, ödsliga gården.

Karolina kastade en blick på den skröpliga grinden, som hängde blott på ett gångjärn, men såg sedan åter rakt fram. Viktor hade följt hennes blick, och en pinsam rodnad färgade det mörka ansiktet än mörkare.

— Här är mycket att göra, sade han likasom ursäktande, men då ingen finnes att sköta om det, så... flickorna äro väl unga, och gumman mor är klen. Pengar fanns där inga heller, och det är svårt att få hjälp, det är så dyrt.

— Men du själf då?

— Äsch, jag förtjänar bättre till sjöss och har inte heller håg att gå som bonde.

— Men nog är det skada på ett så vackert hemman, sade Karolina och vände sig om. Det skulle kunna bli något, om det sköttes ordentligt.

— Jag skickar nog pengar, sade han halfhögt, men det förslår inte.

De gingo en stund under tystnad, tills vägen öppnade sig och blef vidare.

— Hvad ska vi gå här och fundera på den gamla gården för, utbrast Viktor plötsligt. Inte är det tid med sådant nu, det är midsommarafton, och då skall man ha roligt. Kom, gå vi in i hagen där och sätta oss.

Karolina tvekade, men innan hon hann besinna sig, hade han med ett kraftigt tag lyft henne öfver stättan.

— Nu ska du inte vara dum, Karolina, hvarför ska vi, som äro gamla bekanta, inte få språkas vid en kväll?

Han drog henne med sig längre in i hagen, tills han kom till en liten öppen plats, omgifven af björkar. Här bjöd han henne sitta på en tufva och tog själf plats nära intill.

— Hvad du är vacker, Karolina, sade han plötsligt. Hvad du skule passa bra i en stad.

— Å, så du pratar, svarade hon med en liten kokett knyck på nacken, men rodnaden på hennes kind och det förlägna leendet visade, att hans ord gjort intryck.

Han makade sig närmare. — Det är verkligen synd, att en så'n vacker flicka skall gå här på bondlandet och-släpa. I staden är det annat, må du tro, där går arbetet så lätt som en dans, och där kan man alltid vara fin.

Hon satt tyst och fundersam samt märkte knappt, att han tog hennes båda händer.

— Är det inte skada kanske, att de här små vackra händerna inte få vara fina och hvita som fröknarnas? I höst skall jag börja läsa på styrmansexamen, och då är jag i sta'n hela vintern. Om du ville, kunde jag bestämdt skaffa dig plats där.

Hon lyssnade uppmärksamt och vände sig intresserad till honom. — Vet du, det har jag

alltid önskat, fast jag aldrig trott, att det skulle kunna bli något af.

Han tog hennes händer fastare i sina och satte sig tätt intill henne. — Och då skulle vi träffas mycket ofta, och jag skulle visa dig så mycket vackert, och vi skulle gå på teatern...

— På teatern! utropade hon förtjust.

— Ja, på teatern, sade han, leende åt hennes förtjusning.

— Tala om för mig om teatern, bad hon.

Men han tycktes inte ha hört hennes ord, han blott såg på henne och mumlade halfhögt: — Hvad du är vacker... hvad du är vacker.

Hans svarta ögon sågo så underligt på henne, och hans röda läppar, bakom hvilka de hvita tänderna lyste, kommo henne så nära, att hon drog sig bakåt. I samma ögonblick slog han sin ena arm om henne och lutade sig fram för att kyssa henne. Men i ett nu drog hon sin hand ur hans och gaf honom en kraftig örfil.

I häpenheten släppte han taget om henne, och hon sprang upp.

— Mig kysser man inte så där, utbrast hon förtörnad.

— Jag har ju inte kysst dig, sade han och strök sig omedvetet öfver kinden, som var flammande röd.

— Hvems förtjänst var det? Men nu, adjö med dig, jag har fått nog af ditt sällskap.

Hon gick ut på gångstigen, som förde fram till stättan.

Han följde henne med den tysta tanken, "bättre lycka nästa gång".

Så snart de kommit öfver stättan, gick han bredvid henne och pratade helt ogeneradt, som om ingenting hade förefallit. Han talade om stadens många nöjen, och fastän hon tittade rakt fram och inte låtsades höra, så lyssnade hon dock begärligt, och i hennes hjärta vaknade åtrån efter all denna härlighet.

Vid hennes grind skildes de. — Skall du inte ta mig i hand? sade han förebrående. Jag har ju ingenting illa gjort.

Hon tvekade, men gaf honom dock slutligen handen, som han höll fast.

— Vill du inte höra litet mera? Låt mig få följa med in en stund, det är ju så tidigt än.

Hon ryckte sig häftigt lös och skyndade in på glasverandan, hvars dörr blott var tillskjuten.

Viktor gick skrattande sin väg i riktning mot dansbanan. På långt håll hördes ännu spelmannens fiol. När han kom fram, motogs han af utrop och frågor, hvarför han gått sin väg, och hvar Karolina fanns.

Han svarade med ett menande leende, som af pojkarna hälsades med högljudda skrattsalfvor.

— Akta dig för August, han slår in skallen på dig.

Viktor rätade på sin smärta, kraftiga gestalt och kastade trotsigt hufvudet tillbaka. — Låt'n försöka, ingen rädder här.

Han såg sig sökande omkring. August syntes inte till.

— Han har gått sin väg för en bra stund sedan, sade en röst ur hopen.

— Jaså, svarade Viktor likgiltigt, så dansa vi väl då.

I nordost började himlen redan att svagt skifta i rött, när dansen ännu var i full gång. Småningom blefvo dock de dansandes led allt glesare, och när solen höjt sig helt öfver horisonten och hela naturen plötsligt badade i strålände ljus, då drogo de sista paren sjungande och skrattande hemåt

TREDJE KAPITLET.

Kyrkogång.

Klockorna ringde till gudstjänst. Kyrkdörrarna stodo vidöppna, men de hade gärna kunnat vara mindre öppna, ty skarorna som St.-T:s följet.: *Barnets makt.*

styrde väg åt Guds hus, voro glesa, och blott småningom fylldes de främre och mellersta bänkraderna. Nästan halfva kyrkan förblef tom.

Med näsduken lindad om psalmboken och en syrenkvist i handen gick Karolina vid sin mors sida med nedslagna ögon långsamt uppför gången och tog plats på en bänk i närheten af sakristian.

På kyrkbacken hade hon sett August bland flere andra unga karlar. De hade nickat åt hvarandra, men ej talats vid. Han hade sett dyster ut, och läpparna voro hårdt sammanpressade.

Nu satt hon här, skuldmedveten och ödmjuk, och de brusande orgeltonerna liksom omhvarfde henne och talade till hennes hjärta, att hon försyndat sig mot kärleken. Tårar uppstego i hennes ögon, och hon knäppte sina händer till bön. Med hela sin själ längtade hon att få godtgöra och denna längtan blef till en föresats, som upprättade henne och gjorde henne glad.

Andäktigt deltog hon i gudstjänsten, och hvarje psalmvers blef till en lofsång från hennes eget hjärta. Med blicken fäst på altaret, där prästen efter predikan knäböjde, försänkt i bön, sjöng hon med innerlig andakt, då plötsligt något tungt lades i hennes knä.

Förskräckt ryggade hon till och såg ned på hafven. Det dröjde innan hon kom till besinning om, hvad man fordrade af henne. Sedan började hon åter sjunga, men hennes ljusa, glada känsla, som nyss i andaktsfull tillbedjan lyft henne så högt öfver det jordiska, hade flytt.

Hon såg blott den långa käppen med sin silfvergalonerade röda påse, som fördes från bänk till bänk.

Menighetens sång tystnade, och från altaret hördes prästens klara stämma. Karolina böjde sig djupt ned och bad af hela sin själ med de ord, som, varma och innerliga, nådde hennes öra.

Men klangen från den bedjande stämman vid altaret blandades bort af andra, främmande ljud.

Från den öppna sakristian hördes mumlande röster och skrammel af kopparmynt. Man räknade den skörd, hafven inbragt.

Vid utgången till kyrkan sade Karolina sakta, "Å mor, att de inte kunna hålla dörren till sakristian stängd."

— Vi få låta bli att sätta oss så nära en annan gång.

Utanför kyrkan stannade många för att hälsa på bekanta, och där stod äfven August.

Karolina såg på honom med ett ljust, soligt leende. Liksom dragen af detta leende, gick han fram och tog henne i hand.

— Det var vackert i kyrkan i dag, sade han.

Hon nickade och gaf honom en hastig blick.

Han hade läst den bön om tillgift, som låg däri, och hans ansikte ljusnade. Med ett godt, vackert leende såg han ned på henne och gick sedan vid hennes sida nedför kyrkbacken.

Modern gick i sällskap med några andra gummor, och de båda unga lämnades ensamma.

— Jag såg dig i natt, sade han plötsligt, när du skildes från Viktor.

Hon rodnade häftigt. — Det var så dumt af mig att gå med honom, sade hon sakta.

— Jag stod och väntade på dig, återtog han, men när han gick ifrån dig storskrattande, brydde jag mig inte om att gå in till dig.

— Skrattade han? frågade hon harmsen.

— Ja, och det riktigt ändå. Sådana där pojkar mena inte allvar med någon flicka. Han gick i riktning mot dansbanan. Jag stannade länge utanför er gård, men sedan gick jag ned till sjön, till viken, där vi båda nyligen talades vid.

Hon gaf honom en förstulen blick. — Går du ned till dansen i kväll?

— Hvad gör du?

— Om du går, så går jag.

— Och stannar du hos mig — hela kvällen?

— Hela kvällen. Hon nickade bekräftande och såg honom skälmaktigt rakt i ögonen.

Hon höll ord. Den kvällen lät hon sig ej lockas igen, utan när ungdomen med spelman i spetsen tågade längre uppåt vägen till en annan loge, där de fått löfte att dansa, gick hon vid Augusts sida och låtsades inte se Viktors försök att komma i lag med henne igen. Hon kunde ännu ej förlåta hans tilltag aftonen förut.

Hon bröt upp ganska tidigt, och August följde henne. När de gingo förbi Viktor, sjöng denne med hög röst: "När åtta dar förångna var, had' flickan fått en annan karl". Och se'n brast han ut i gapskratt.

Brännvinsflaskan, som flitigt anlåtats af pojkarne, hade börjat göra sin verkan, och det syntes en olycksbådande glimt i tattar-Viktors svarta ögon. Han gjorde min af att vilja följa paret, men en af de mera sansade tog honom under armen och gick med honom fram till flickorna, som stodo i en klunga vid logdörren.

FJÄRDE KAPITLET.

Tattar-Viktors besök.

Följande dagar var August mycket upptagen. Midsommarhelgen hade varit ganska

hindersam, och han måste ta igen det försummade.

Viktor, som blott var på tillfälligt besök i byn, gick omkring litet hvarstans och hälsade på gamla bekanta.

Bland andra, som han uppsökte, var också Karolinas mor. En afton vid femtiden steg han i köket.

Gumman höll på att mala kaffe vid den öppna spisen. Lågorna från riselden belyste klart hennes ansikte, som hade samma regelbundna drag som Karolinas.

Viktor gick fram till henne och tog henne i handen med ett fryntligt: Tack.

— Tack. Jaså Viktor är ute och går.

— Ja, jag tänkte, jag skulle komma och hälsa på mor Tilda, det var så längesedan vi träffades.

Mor Tilda steg upp och gick efter kaffeburken samt lade ytterligare några bönor på kvarnen. En sådan långväga främmande var nog van vid starkt kaffe.

Viktor hade emellertid vändt sig till Karolina, som satt i väfstolen vid fönstret och fortsatte att väfva, som om besöket ej vidare anginge henne.

— Du arbetar ju så, att du blir både röd och varm, sade han skrattande, nog kunde du väl ge dig tid att hälsa.

Hon vände för ett ögonblick det blossande

ansiktet emot honom och nickade, men sedan sysslade hon åter med sin väf.

Viktor började språka om sina resor, om sina planer för vintern och framför allt om staden och dess härligheter.

Mor Tilda dukade kaffebordet, tog fram bröd och kakor, men hade ständigt uppmärksamheten fäst på sin kaffepanna, ehuru hon samtidigt med intresse hörde på hvad Viktor hade att förkunna.

Karolina fortsatte att väfva, men slagens dunkande hördes allt färre gånger, och slutligen lade hon upp båda armarna på väfstolen, lutade sig fram och lyssnade begärligt.

Viktor kastade då och då en blick på det rodnande ansiktet med sin ram af ljusst, burrigt hår, och för hvar gång han såg dit, tycktes hon honom allt vackrare och vackrare.

— Var så god och kom och drick.

Mor Tilda hällde kaffe i kopparna, så att det rann ned på faten, och Viktor tog för sig, medan han fortsatte sin granna målning.

— Om Karolina skulle ha lust, sade han plötsligt, vändande sig till mor Tilda, då skulle jag nog kunna skaffa henne en god plats i staden. De betala bra där.

Mor Tilda såg fundersam ut. — Men August, sade hon slutligen.

— August, utbrast Viktor förtrytsamt, hvad har han med det att göra? Hon behöfver ju för resten inte stanna där för alltid.

Om hon inte får komma till sta'n nu, se'n blir det då aldrig.

— Ja, jag gifte mig så tidigt, så jag kom aldrig dit, jag heller.

— Ja, där ser ni, mor Tilda.

— Nå, min flicka, skulle du ha lust? frågade modern.

Karolina var eld och lågor. För en kortare tid kunde det ju ingenting göra, hon skulle få se och lära så mycket — och pengar kunde hon också förtjäna.

Den gamla dalklockan vid fönstret slog sex gälla slag. Karolina spratt till.

— Å, är klockan redan så mycket? Det är tid att gå och mjölka nu.

Hon satte på sig en hufvudduk, tog en större flaska från skänken och gick mot dörren.

Viktor hade likaledes stigit upp

— Tack nu för mig, mor Tilda, vi träffas väl snart igen och få då språka vidare om den här saken.

Han följde Karolina en bit, men gick åt ett annat håll, när de närmade sig Augusts gård.

Karolina fortsatte vägen genom skogen ensam, försjunken i tankar. Ett sådant anbud skulle hon kanske aldrig mera få, tids nog kunde hon gifta sig. Om inte August vore nöjd, så... Tänk hvad Viktor ändå var vacker, och så han såg på henne...

Hon ryggade till helt förskräckt. En ekorre sprang öfver vägen och försvann bland träden.

— Så han skrämde mig, det lilla kräket. Det betyder olycka, det där.

Hon påskyndade sina steg. Det kändes plötsligt så kusligt i skogen, och hon var nästan rädd att gå ensam mellan de höga tallarna och granarna.

Hennes tanke flög plötsligt till August och midsommarhelgen. Och som hon tänkte, steg blodet sjudande hett upp i hennes ansikte, och hon kände, hur det brände på hals och skuldror.

— Äsch, det är bara dumt att tänka på.

På afstånd hördes koskällor. Hon skratade till. De stå redan vid grinden och vänta.

— Kossa min, kom kossa min, ljudet klingande i skogen, och från hagen svarade ett glädt råmande.

FEMTE KAPITLET.

Brefvet

Viktor hade rest. Nu gick Karolina dagligen och stundligen och väntade bref. Han St.-T:s följet.: *Barnets makt.* 4

hade lofvat att söka skaffa henne plats i Stockholm.

Hon vågade ej tala om det för August. Tids nog finge han veta det, tänkte hon. För røsten var det ju inte något ondt i det, att hon ville komma till sta'n en tid. Gifta sig kunde de ju alltid hinna med ändå. Inte änkte hon bli otrogen mot August, men man orde väl få roa sig litet, medan man var ung.

En kväll efter mjölkningen gick hon åter igen till posten för att fråga efter bref. Ett stilla regn föll, och det doftade af rosor. En gammal grå gårdsgård vid vägen var klädd i den vackraste skära skrud. Mellan och bakom de bräckliga, gamla störarna hade buske vid buske skjutit upp sina sirligt böjda grenar, öfversållade med de fina, doftande blommorna.

Hon stannade ett ögonblick för att plocka af några halfutslagna knoppar. När hon vände sig för att gå vidare, stod August bredvid henne.

— God kväll. Hvart skall du ta vägen? frågade han.

— Till posten.

— Det behöfs inte. Här är ett bref till dig.

— Ta' hit, ropade hon och sträckte begärligt ut handen efter det blågråa kuvertet.

Han tittade skarpt på henne, och hon kände till sin förargelse, att blodet steg henne åt ansiktet.

— Från hvem väntar du bref? frågade han och såg på utanskriften.

— Det är mitt bref, utropade hon förargad, jag vill genast ha det.

Han såg ännu en gång på brefvet, sedan gaf han henne det långsamt och dröjande. Hon ryckte det häftigt till sig och stoppade det i fickan.

— Hvad nu då? Ska du inte läsa det? frågade han förvånad.

— Jo, senare.

Hon kände sig generad inför hans underliga, spörjande blick och började gå hemåt.

Han följde henne tigande.

— Hör du, Karolina, sade han slutligen, sedan han förgäfves väntat, att hon skulle bryta tystnaden, hvad har de kommit åt dig på sista tiden? Har du glömt, hvad som varit mellan oss?

— Hvarför frågar du det? svarade hon trotsigt, ehuru hon inte kunde hindra det förrädiska blodet att åter, sjudande hett, rusa uppåt hufvudet.

— Å, jag undrar bara, svarade han, medan hans blick hvilade på det lilla örat och den runda kinden, som tycktes liksom doppade i purpur.

Plötsligt stannade han och tvingade henne med ett fast grepp om armen att äfvenledes stå stilla.

— Jag vill ha ordentligt besked af dig, om du står fast vid hvad du lofvat mig.

Hon sökte rycka loss sin arm, men han släppte inte taget. — Visst gör jag det, ropade hon halft gråtfärdig.

— Nå, när ska vi gå till prästen, då?

Ett drag af förlägenhet visade sig i hennes ansikte, och hon undvek att se på honom, när hon dröjande svarade: — Jag tycker, vi gärna kan skjuta upp med det ännu en tid.

August stirrade på henne, mällös af häpnad. Småningom fick dock vreden öfverhand, och han slungade hennes arm häftigt ifrån sig.

— Hvad är det för fördömda konst. Det är väl Tattar-Viktor, som förvridit hufvudet på dig. Ta honom, gärna för mig.

Hon förskräcktes öfver hans vredesutbrott och skyndade hastigt efter honom, där han med långa steg gick framåt landsvägen.

— August, så hör då, jag vill ju.

Han vände sig till hälften om.

Hon hade nu hunnit fram till honom.

— Nå, sade han halft försonad, hur skall det bli nu då?

Hon stod framför honom med nedslagna ögon. — Jag skulle först så gärna vilja resa ett slag upp till Stockholm.

Han skrattade hjärtligt. Var det hela sjukan? Till Stockholm kan du ju också komma efteråt, se'n vi äro gifta.

— Ja, det skulle nog vara roligt, men... sade hon dröjande.

— Hvad är det för men, tror du inte jag håller ord?

Han tog båda hennes händer och drog henne intill sig. Nu är allt godt och väl igen, jag trodde det var mycket farligare än så, utropade han helt glad i hågen.

Hon blef smittad af hans glädje och smög sig tätt intill honom, när han slöt henne i sin famn.

Som de bästa vänner följdes de åt till hennes grind. Han bad att få följa henne in, men hon brann af begär att få läsa sitt bref i ensamheten och skyllde därför på bristande tid och trötthet.

Han kände sig besviken men gjorde inga invändningar. Innan han gick, tog han henne under hakan, såg henne djupt in i ögonen och kysste henne uprepade gånger.

Karolina kände ett stygn i samvetet, men hon kunde inte göra annorlunda. Hvarför skulle inte också hon som andra få roa sig litet, innan hon för alltid blef bunden. Hvem vet, hvad som väntade henne i staden. Fulare flickor än hon hade där gjort sin lycka. Och Viktor sa' att hon var vacker, mycket vacker.

Hon gick med ett belåtet leende in i sin kammare, stängde dörren och öppnade omständligt det efterlängtade brefvet.

SJÄTTE KAPITLET.

Resan till staden.

I backen vid ångbåtsbryggan stodo männi-
skor samlade i smågrupper. Några voro res-
klädda, andra mer eller mindre arbetsklädda.
Nere på bryggan syntes lärar, korgar samt en
och annan kappsäck, och mellan sakerna
sprungo småpojkar, som ville ta emot ångbåts-
trossen.

Litet afsides stodo Karolina och hennes
mor samtalande med några gummor. Modern
såg bekymrad ut, men Karolina var strålande
glad. Hon skulle i dag resa till Stockholm och
tillträda den plats, Viktor skaffat henne där.

Från bryggan ropade en af pojkarna:
Nu syns röken.

Karolina tog några steg för att gå ner,
men granngumman, mor Emma, som var mera
resvan, sade med viktig min: Åh, det är allde-
les för tidigt än, den skall blåsa först, och
se'n dröjer det en stund, innan den lägger till.

Karolina stannade, men hon kastade oro-
liga blickar öfver sjön, som låg där djupblå
och blank, med ett kvardröjande rödaktigt
skimmer från aftonrodnaden. Här och där
syntes en liten krusning, och närmast den
skogklädda stranden på andra sidan sågs

vattnet nästan svart af träden, som återspeglades.

Himlen skiftade i guld, skärt och lila, men i sydväst hvälfde den sig grönblå, klar och genomskinlig. Som en mörk silhuett aftecknade sig båten skarpt mot den ljusa bakgrunden.

Karolina blef plötsligt medveten om, hur vackert här var, och då några minuter senare ett långdraget skarpt ljud skar genom luften, grep hon hastigt tag i sin mors arm. Ångbåten blåser, sade hon tonlöst. För ett ögonblick tycktes hon ha förlorat hela sitt käcka mod. Nu, när afskedet skulle bli verklighet, föreföll det henne nästan ofattligt, att hon skulle resa från alltsammans.

Innan hon gick öfver landgången, hviskade hon till modern: Hälsa August, jag kommer nog snart igen.

— Vill du inte hellre stanna?

— Undan från landgången, ropade en af besättningskarlarna, som skulle rulla en tunna i land.

Karolina drog sig förskräckt åt sidan. Hade hon inte skämts för allt folket, skulle hon helst velat vända om hem. Hvad hade hon i Stockholm att göra? Hon hade ju sin käreasta här.

Med tungt hjärta gick hon ombord och upp på akterdäck, dit hon såg, att de andra styrde sina steg.

Hon nickade åt modern, men hennes blick

flög sökande omkring uppåt backen och vägen.

Modern förstod, hvem hon väntade, och hennes drag fingo ett plågadt uttryck. Till skilsmässans sorg kom också ångesten, att hennes barn genom detta steg förstört sin egen framtid. Hon log och viftade åt Karolina, men hennes leende var ej äkta, och i sitt hjärta kände hon i dubbel måtto den oro, som hon läste i Karolinas sökande ögon och darande läppar.

Modern stod kvar, så länge hon kunde se en skymt af båten, men gick sedan med tungt hjärta hemåt.

Mor Emma följde henne. — Ja, ja, nu får hon också pröfva på, hur det kännes att komma till främmande folk. Mätte det gå lyckosamt för henne.

Modern svarade ej, men i sitt inre bad hon: Herre, mätte det gå lyckosamt för henne.

— Men hvad säger August om detta, återtog mor Emma, han har ju hållit på att rusta stugan och göra allt så fint och propert.

— Inte tror jag, att han är glad åt det, svarade hon lågmäldt.

— Vet du, Tilda, hvad de sade hos handelsmannens i dag? frågade mor Emma.

Mor Tilda såg upp med en ängslig blick.

— Jo, det liksom glunkas om, att August tñnker ge sig i väg i höst och låta någon annan sköta gården så länge.

Mor Tilda stannade tvärt. — Hvar säger du? August resa bort?

— Ja, så låter det, svarade mor Emma, tydligen stolt öfver att vara så väl underrättad. Det var nog inte bra, att Karolina gaf sig i väg till sta'n så här.

Då hon ej fick något svar, fortsatte hon litet dröjande: — Inte kan det väl vara sant, som de säga, att Karolina fått platsen genom Viktor.

— Det är hos ett ordentligt herrskap, och hon får tolf kronor i månaden, fastän hon aldrig varit ute förr, svarade modern brådskande och ifrigt.

— Ja, det kan väl så vara, men om det är sant det där med Viktor, då skulle det inte förvåna mig, om August helt och hållet gaf flickan på båten. Du, som mor, skulle inte ha tillåtit henne att resa.

-- Tillåtit? När fråga barnen nu för tiden far och mor om tillåtelse? frågade hon sakta, medan det ryckte i hennes mungipor af med möda tillbakahållen gråt.

— Ja, det är nog sant, svarade mor Emma, men det är bäst att äfven nu låta barnen växa upp i tukt och Herrans förmaning.

Mor Tilda ryckte till. — Har jag låtit henne växa upp utan Herrans förmaning?

— Det var inte så illa menadt, svarade mor Emma blickande, men nog hade det be-
St.-T:s följt.: *Barnets makt.* 5

höfts litet mera tukt ibland, en så'n där vacker flicka kan aldrig hållas efter tillräckligt.

På vägen mötte de en liten pojke, som dref två kor framför sig. Han hade hämtat dem åt de båda granngummorna, som nu finga andra bestyr och därför skildes.

* * *

Karolina stannade uppe på däck tills det mörknade. Då gick hon ned på mellandäck och satte sig på en bänk. Men ju längre det led mot natten ju tröttare och mera frusen blef hon. Slutligen följde hon de andras exempel och sökte sig en liggplats på en lår. Insvept i sin schal och med en säck under hufvudet sof hon tidtals ganska bra, men larmet ombord, för hvar gång de lade till vid en brygga, väckte henne alltsom oftast.

Under de vakna mellanstunderna stirrade hon på lyktan, som svagt upplyste det fullpackade rummet, och lyssnade till karlarnas snarkningar, hvilka tidtals öfverröstade vattnets entoniga brus vid båtens snabba färd.

Hon kände sig sorgsen och beklämd till mods och längtade efter modern och stugan och August, som inte tagit afsked.

Han hade undvikit henne på sista tiden, men hon hade inte brytt sig så mycket om det då. Utsikten att komma till sta'n, att få se och upplefva så mycket nytt, hägrade för henne. Nu däremot, då hon var ensam, och allt

omkring henne uppfyllde henne med ängslan, nu skulle hon så gärna velat ha honom vid sin sida.

Hon slumrade åter till mot morgonsidan och drömde, att hon och August gingo öfver en äng, som var alldeles hvit af prästkragar. Han lutade sig fram och frågade: Ska' vi gå till prästen?

Hon log och nickade, men i samma ögonblick vaknade hon och såg inga hvita prästkragar utan det halfskumma mellandäcket, med packlärar och idel främmande ansikten. Hon ryste till och slöt åter ögonen för att ännu en gång se drömbilden, men den var borta.

Det blef snart lif och rörelse ombord, ty man närmade sig Stockholm.

Mellandäckspassagerarna började krypa fram ur sina gömställen, bleka och frusna. Äfven Karolina reste på sig och plockade ihop sina saker.

Dörrarna till fördäck öppnades litet emellanåt, och den friska morgonvinden strömmade in. Det kändes svalt, och Karolina gick upp på öfre däck, där hon ställde sig i lä vid en af salongerna.

Solen hade nyss gått upp, och Södra bergen lägo klart belysta. Karolina böjde sig fram öfver relingen och såg med undran på den mängd hus och kyrkor, som syntes rundt omkring.

Röken från de många skorstenarna och röken från ångbåtar och ångslupar fyllde luften med en lätt dimma, som lade liksom en slöja öfver det hela.

Karolina kände sig beklämd. Det var så främmande allt detta, och så detta larm, som blef allt högljuddare, ju mera man närmade sig land.

Hon gick öfver åt andra sidan, dit hon såg de flesta passagerarna draga sig. Kajen var full med folk, idel främlingar, och hon kände sig så ensam och öfvergifven, att hon helst velat genast vända om.

Men nu såg hon plötsligt någon vifta med en hatt. Det var Viktor.

Hennes missmod var liksom bortblåst; han där var en del af hemmet. Hon viftade tillbaka med ett strålande gladt leende och höll blicken oafvändt fäst på den unge mannen, som i sina fina kläder tycktes henne en riktig herreman.

Hon kände sig stolt, att han brydde sig om henne, och hennes hjärta klappade fortare, när han sedan kom ombord och med ett fast grepp tog hennes hand i sin. Han hade alltid ett så eget sätt att lägga beslag på henne, att hon blef liksom viljelös och kände sig drifven att följa honom.

— Det är ännu för tidigt att gå till fru Jonson, därför har jag ställt om litet kaffe på mitt rum.

— Kommer ingen af dem ner och hämtar mig? frågade hon ängslig.

— Jag har lofvat att följa dig dit, sade han i afgörande ton.

När de kommit i land, höll hon sig tätt intill honom. Allt skrämde henne, de många människorna, de hastigt framskyndande vagnarna och framför allt en automobil, som kom förbirusande.

— Jag vet inte hur jag någonsin skall våga gå ensam här.

— Det vänjer du dig vid. Det är alltid så i början.

Han förde henne till Staden inom broarna. När de veko in på Svartmangatan, såg hon sig skyggt omkring.

— Hu, så förfärligt höga hus och hvad här är mörkt.

Han skrattade.

— Å, det finnes ändå mörkare gator än den, men hvad gör det? Man är ändå i Stockholm.

Hon kände sig betryckt och andades först lättare, när de kommo fram till Tyska brunn.

— Här är bättre, sade hon, här stå husen åtminstone inte så tätt på hvarandra.

— Ja, i det här huset bor jag, sade han han, och öppnade porten med en nyckel.

Sedan förde han henne två trappor upp in i ett litet trefligt, enkelt möbleradt rum, där ett kaffebord stod dukadt för två.

Hon satte sig på en stol vid dörren medan Viktor gick ut i tamburen och om en stund kom in med en rykande kaffepanna.

— Jag har sagt åt värdinnan, att du är min syster, sade han leende, medan han höll de kaffe i kopparna, så att hon inte behöfver undra.

Karolina rodnade till och kände sig obehaglig till mods. Kanske hon inte borde ha gått med honom hit. Det var inte, som det skulle vara, när han behöfde ljuga och liksom ursäkta henne.

Hon var allvarlig och fåordig hela tiden och frågade allt emellanåt, om det inte snart var tid att gå i platsen.

Han hade satt sig bredvid henne i soffan och sökte på allt sätt upplifva henne, men hon förblef tyst och undvek skyggt att möta hans blick, som sökte hennes.

Hennes tanke flög blixtnabbt bort till August, som nu gick där ensam och kanske sörjde, medan hon satt här med Tattar-Viktor på hans rum.

En het blodvåg steg henne ända upp till härfästet och hon reste sig hastigt upp.

— Nej, Viktor, nu kan jag inte vara kvar längre, du måste följa mig till min plats.

Han bara log.

Hon stampade med foten i golvet.

— Jag vill inte stanna längre. Om du inte vill följa mig, så går jag ned på gatan

och ber någon visa mig vägen till båten och så reser jag hem igen.

Hon hade höjt rösten och han tittade oroligt bort till den låsta dörren, som ledde in till andra rummet. Tänk, om de lyssnade där inne.

Karolina hade tagit på sig hatt och kofta, fast besluten att ge sig i väg, antingen han följde henne eller ej. Hon hade märkt hans blick och förstod, att hon i värsta fall skulle kunna få hjälp därifrån.

Han tycktes själf hafva kommit till samma slutsats och följde henne därför missbelåten ut i tamburen och ned för trappan.

Herrn apot, där Karolina fått plats, bodde vid Västerlånggatan, och det dröjde ej länge, förrän hon var på ort och ställe.

Hon skulle vara som ensamjungfru och fick hela dagen vara i rörelse. Då hon om morgnarna skakade damtrasan genom fönstret, lutade hon sig långt fram för att se en skymt af himlen. När hon då såg en liten flik af det blå, greps hon af en förtärande längtan efter hemmet, efter sol och skog och sjö. Och hon kväfde snyftningarna, för att matmodern inte skulle höra dem, men om nätterna låg hon och grät sig till sömns.

Ibland kunde hon ej heller om dagarna behärska sig, och när frun en dag såg hennes rödgrätna ögon och frågade henne, talade hon under strömmande tårar om sin läng-

tan, som inte lämnade henne ro hvarken natt eller natt.

Hon bad att få resa hem, de höga husen tryckte på henne, och hon kunde inte andas fritt.

Frun tröstade henne och trodde det skulle bli bättre, bara hon blef van.

Hon fick ofta ledigt och var då mest i sällskap med Viktor, som förde henne på alla möjliga förlusteställen, men ehuru hon tidtals kunde vara glad och uppsluppen, kände hon ständigt samma svidande längtan.

Denna ökades för hvarje gång, hon fick bref från modern. Hon undrade dock på, att denna aldrig skref något om August. Nog skulle det varit roligt att veta, hvad han tänkte, och om han fortfarande var ond på henne.

Den förr så rödblommiga flickan hade bleknat af, och hon klagade ofta öfver illamående. Ehuru matmodern på allt sätt sökte göra lifvet dragligt för henne och hon själf till det yttersta bjöd till att finna sig i sitt själföfvällade öde, stodo hennes krafter ej bi.

En morgon, när hennes fru kom ut i köket, var Karolina inte där. Ingen nyckel satt i köksdörren, och denna var låst.

Man väntade en hel timme, men ingen Karolina kom. Då öppnade frun hennes trälär, som stod i köket. Den var tom.

Under dörrmattan i förstugan låg nyckeln till köksdörren.

SJUNDE KAPITLET.

Hemkomsten.

Det hade varit sommar, då Karolina rest, nu när hon kom igen, var det höst.

När båten lade till vid bryggan fanns ingen nere mer än pojken, som tog emot trossen.

Karolina skyndade i land och uppför backen för att om möjligt osedd komma till sin mors stuga.

Asparna på gården voro nästan kala, blott några enstaka gulnade blad dallrade i den svaga morgonvinden. Rundtomkring endast stubbåkrar och uppgräfdade potatisland. Hon ryckte till. Allting såg så ödsligt och dystert ut, lika dystert som hennes eget sinne.

På farstubron låg mors hvita katt och tittade sömnigt upp, när hennes kjol snuddade åt den.

Hon öppnade sakta dörren och steg in. Modern sysslade i spisen och såg ej upp, förrän ett sakta: "Mor", nåddes öra.

Hon reste sig ur sin framåtlutade ställ-
St.-T:s följet: *Barnets makt.* 6

ning och stirrade på den mörka gestalten bort vid dörren, hvilken långsamt närmade sig.

— Men, kära jestaness, flicka, är det du? Och så du ser ut!

— Jag kunde inte bli kvar, mor, jag längtade så förfärligt. De stora husen hålla på att kväfva mig.

— Sätt dig ner, skall du få en kopp kaffe, så att du blir varm. Du fryser bestämdt, du är så blek.

Karolina satte sig tungt ned på en stol vid fönstret. — Blek, mor, det är jag alltid nu. Där fanns ju ingen sol.

— Hvarför skref du inte, att du tänkte komma?

— Jag visste inte om det själf, förrän i går kväll. När jag tänkte på, att båten skulle fara hem i dag, och jag var tvungen att stanna — då — då —

Hon slog händerna för ansiktet och började gråta.

Modern gick fram och strök henne ömt öfver håret.

— Stackars min flicka, men hvad sa' din matmor?

— Frun visste inte om det, svarade hon halfhögt mellan snyftningarna. Jag reste ifrån alltihop.

— Men hvad ska' de nu säga här i byn? utbrast modern bekymrad. Det blir väl ett förfärligt skvaller igen. Och så tänk, om frun

skrifver efter dig och vill, att du skall komma dit igen.

— Nej, nej, jag kan inte, då vill jag hellre vara död än komma till sta'n igen.

— Ha de inte varit snälla mot dig kanske! frågade modern hastigt, och hennes röst fick ett skarpt tonfall, som den inte hade haft förut.

— Jo då, men jag kan inte hjälpa, att jag inte trifies.

Från spisen hördes ett fräsande ljud.

— Å, mitt kaffe, som pöser öfver, utbrast mor Tilda förskräckt och lyfte hastigt af pannan.

Sedan de satt sig tittade mor Tilda litet närmare på Karolina.

— Men det är fasligt, hvad du ser blek och eländig ut, och så mörk under ögonen du är.

Karolina blef röd och sedan ännu blekare än förut, men svarade ej.

— Hör du, flicka, sade modern undrande, det är väl aldrig...?

Karolina reste hastigt på sig och gick fram till spegeln.

— Så mor pratar, jag ser väl inte så fööskräcklig ut håller.

Modern följde henne bekymrad med blicken, men sade ingenting vidare.

* *

*

Det gick som en löpeld genom byn, att Tildas Karolina kommit hem igen och att hon såg klen och eländig ut.

Äfven till August och hans mor kom ryktet om hennes stora förändring.

August var tvär och fåordig och låtsades ingenting höra, när gummorna i hans närhet beskärmade sig öfver unga flickors lättsinne och Karolinas i synnerhet. Nog visste man hvad hon hade haft för sig i sta'n, alltid. Det var inte för inte, som Viktor skaffat henne plats, och nog kunde hvar och en se, hur det var fatt med henne, alltid.

Mor Kristin, Augusts mor, sökte på sitt blida sätt försvara den unga flickan, men det var som att slå olja på elden. Motståndet eggade blott de onda tungorna..

— Kära Kristin, du kan då verkligen vara riktigt glad, sade en, att August inte blef fast för henne.

Mor Kristin tittade ängsligt bort till sonen, som satt vid fönstret och läste i en tidning. Man kunde inte se, om han hört gummans ord, men han höll läpparna hårdt slutna och ett djupt veck syntes mellan ögonen.

Han reste sig plötsligt och gick ut.

— Låt bli att tala om henne, när August är inne, sade mor Kristin, han blir alltid ledsen..

— Jaaa, sörjer han henne ännu? frågade den tilltalade, mor Emma, högst intresserad.

En så präktig gosse, som han, skulle väl hålla sig för god att längre tänka på en så'n där jänta. Men hade Tilda hållit efter henne ordentligt, medan tid var, så skulle inte allt det här spektaklet blifvit.

— Stackars Tilda, sade mor Kristin, hon har väl svårt nog ändå, än att hon skall få skulden för Karolinas fel.

— Ahå, hvems fel är det väl annars, svarade mor Emma ifrigt, den som inte uppföder sina barn i tukt och Herrans förmaning...

— Ack, låt oss inte döma, afbröt henne mor Kristin på sitt stilla, blida sätt.

— Man får inte ha ett sådant öfverseende med synden, skall jag säga dig, Kristin, svarade mor Emma i undervisande ton med höjd stämma.

— Men med syndaren få vi väl ändå ha förbarmande, svarade mor Kristin med ett vackert leende.

— Ja, det är nog sant, men tukt får det lof att vara, det säger jag och bibeln med för resten.

Mor Emma såg så säker ut, där hon satt med händerna lagda i kors och näsan litet i vädret, för att inte glasögonen skulle åka ner, som om hon skulle kunnat upptaga striden med hvem som ville.

SjälF hade hon fostrat flere barn, som alla blifvit ordentligt folk, och därför ansåg hon sig kunna döma i den här saken.

— Men hur är det, sade hon efter en stund, sedan hon betänksamt börjat smutta på en ny kopp kaffe, som mor Kristin hållt i åt henne, är det sant, att August funderar på att lämna gården och gå till sjöss igen?

Det började smärtsamt rycka kring mor Kristins läppar, och hennes ögon fylldes med tårar.

— Å, kära du, är det verkligen möjligt? Och han, som hade så fint och präktigt här och som skulle kunna få hvilken flicka som helst.

— Han säger, att han längtar till sjöss och inte trifs hemma.

— Det är naturligtvis bara för den där jäntans skull, utbrast mor Emma förtörnad och skakade på hufvudet, så att glasögonen kommo i fara att åka ned.

Mor Kristin svarade ej, och det dröjde ej länge, förrän mor Emma gjorde uppbrott för att gå bort till nämndemans och där tala om, hvad hon hört och sett.

August hade emellertid gått till nyodlingen i skogen, och sedan begifvit sig ännu längre in för att syna vedtrafvarna och gallra ut de träd, som ytterligare skulle fällas.

På hemvägen mötte han Karolina, som gick ginvägen genom skogen för att hämta kon.

Hon stundade vid hans anblick och blef

blossande röd. Det var första gången hon träffade honom ensam efter sin hemkomst.

Han ämnade gå förbi henne med ett kort "god kväll", men hon ställde sig i vägen för honom och tittade bönfallande upp till honom.

Han vek undan ett steg, men när hon lade handen på hans arm och med tårar i ögonen bevekande bad honom att blott ett ögonblick stanna, stod han stilla.

Han såg på henne. Hans ögon följde solstrålarnas lek på de röda lingonen och den gröna mossan, och han undrade inom sig, hvad hon ännu kunde ha otaladt med honom.

— Vill du inte sätta dig ett slag på stenen här? frågade hon ödmjukt.

— Sätt dig du, jag står.

Hon sjönk ner i den mjuka mossan. Sinnesrörelsen öfver det oväntade mötet hade gjort henne svag; hon kunde knappt hålla sig uppe.

Hon såg upp på honom, men han undvek fortfarande hennes blick.

— August, sade hon slutligen med en sakta darrning på rösten, som af undertryckt gråt, jag ville så gärna be dig om förlåtelse.

Han spratt till.

— August förlåt mig. Hon sträckte de knäpptä händerna emot honom.

Hans hårdt sammanpressade läppar skildes, men inte ett ljud hördes.

— Vill du inte förlåta mig?

— Nu blef det lif i den orörliga gestalten.

Han kastade trotsigt upp hufvudet, och hans ord ljödo hårda och hänfulla.

— Hvad har jag att förlåta? Hvarför skulle du inte opåtaladt få resa till din älskare?

Hon sprang upp som ett såradt djur.

— August, det är inte sant! Jag har aldrig älskat Viktor.

— Desto sämre för dig. Då har du bedragit honom också. Det kunde ha varit nog med en.

— Jag reste till Stockholm för att jag ville roa mig litet, innan jag gifte mig. Det lät så lockande alltsammans, men...

— Så tröttnade du på honom, som du tröttnade på mig, sade han hänande.

— Kan du inte tro mig, när jag säger dig, att det aldrig varit något mellan Viktor och mig.

— Det må du inbilla hvem du vill, men inte mig.

Hon närmade sig honom några steg.

— Jag försäkrar dig, August, jag talar sanning. Han ville kyssa mig en gång, då gaf jag honom en örfil. Han har aldrig fått taga i mig en gång.

— Och ändå reste du efter honom.

— Det är väl ingenting, som jag angrat så förfärligt som detta, sade hon med klagan-

de stämman. Jag förstod inte då, att jag gjorde något ondt.

— Nog visste du, att du gjorde mig ondt.

— Du hade dragit dig undan från mig en lång tid, och jag tänkte förarga dig litet smått till straff.

— Litet smått, upprepade han. Man leker inte med en karl, som menar allvar, så som du gjorde med mig, när du ständigt lät den där Viktor springa efter dig och så till på köpet reste efter honom.

— Jag vet, att jag gjorde illa, men kan du inte förlåta mig, sade hon, medan tårarna långsamt runno ned för de bleka kinderna.

Då han inte svarade, närmade hon sig honom ännu mer och lade de knäppta händerna på hans arm.

— Om du inte vill förlåta mig, hvart skall jag då vända mig? Tänk på midsommardagen...

— Påminn mig inte om den dagen, röt han till, och skakade med en häftig rörelse bort hennes händer från sin arm.

Hon såg på honom med stora, förskräckta ögon.

— Du vill vara fri från det minnet, men jag måste bära på det i hela mitt lif, sade hon med darrande röst.

— Det är väl inte det enda minnet du har, utbrast han hårdt.

St.-T:s följet.: *Barnets makt.*

Hon vände sig ifrån honom som träffad af ett piskrapp.

— Detta är lönen för min svaghet, för min kärlek, sade hon halfhögt.

— Nej, det är lönen för din dubbelhet, för din falskhet, hväste han fram mellan de sammanbitna tänderna.

Hon svarade ej, utan började helt mekaniskt gå fram på gångstigen inåt skogen. Hon gick som i en dröm och såg hvarken åt höger eller vänster.

— Han stöter mig tillbaka, mumlade hon halfhögt, han låter mig gå med skammen, och ändå har jag alltid varit honom trogen. Mor, mor, hvarför lydde jag dig inte, när du varnade mig. Hvarför var jag så svag?

Hon stapplade vidare på skogsstigen, nästan förblindad af tårar.

— Men jag har gjort illa mot honom, hvarför skulle jag resa, hvarför?

Alldeles öfvergifven af sorg kastade hon sig framstupa i mossan och började hejdlöst gråta.

August hade följt henne med blicken. Han började undra, om han kanske dömde henne för hårdt, men då kom minnet af hennes vistelse i staden, och han hårdnade till igen.

ATTONDE KAPITLET.

Öfvergifven.

I midten af oktober reste August hemifrån. Det var omöjligt för honom att stanna kvar i byn. Tanken på, hur det kunde ha varit, om Karolina hållit tro och loften, dref honom ut till sjöss. Han hoppades kunna glömma, och inom några år komma hem botad. Innan han gaf sig i väg, arrenderades alltsammans bort till en granne, och modern tog endast undan litet jord till husbehof samt två kor. Då grannen bodde på sin egen gård, behöll mor Kristin äfven manbyggnaden med trädgården och skötte sysslorna med tillhjälp af en kvinnlig släkting.

Den dagen August reste var mycket folk nere vid bryggan. Han själf stod uppe i backen bredvid sin mor och såg med dystra blickar bort öfver vattnet. Aldrig hade hemtraktens tyckts honom så vacker som just i dag. Himlen var klarblå och fjärden låg spegelblank med sina vikar och lummiga stränder, som prunkade i full höstskrud. Det var ett skiftande färgspel af gult och rött med stänk af grönt från mörkgröna tallar och granar.

→ Om båten snart ville koomm, sade han otåligt, det är bättre att göra pinan kort.

Modern hade bekymrad gifvit akt på hans dystra min, och en känsla af ångest smög sig öfver henne. Tänk, om han ångrade sig, om han hellre velat bli kvar, men nu skändes att åtra sig.

— Kan du inte göra om alltsammans? sade hon plötsligt.

Han rynkade pannan, men svarade icke.

— Det är så förfärligt att tänka sig, att du skall ge dig i väg på det här viset. Tänk om du gjort henne orätt, om hon ändå är oskyldig.

Han vände sig så tvärt till henne, att hon ryggade till och förstummades, när han i sträfet utbrast: — Tyst mor!

I nästa ögonblick ångrade han sin häftighet och sade betydligt mildare:

— Mor skall inte bli ledsen på mig, men detta är en sak, jag inte kan höra talas om.

Hon svarade ej, men klappade honom sakta på armen, det gjorde henne så förfärligt ondt, att hon inte kunde ge honom den ringaste lisa. Allt syntes henne hopplöst och mörkt. Sorg här och sorg däruppe i stugan, som tittade fram mellan de gulnade björkarna. Kanske den stackars tösen nu stod i det lilla gafvelfönstret och för sista gången spejade efter en skymt af honom, som i vredesmod vändt sig ifrån henne.

Sedan båten gått, och ej ens röken längre skönjdes vid horisonten, gick hon med tungt hjärta uppför backen. När och hur skulle hon väl återse sin ende son, sitt enda barn.

En flock af gummor följde henne pratande, men deras ord förnam hon som ett oredigt sorl, hon förstod ingenting.

När hon kom till mor Tildas grind, stannade hon ett ögonblick, tvekande, men gick sedan beslutsamt fram och öppnade den.

— Hva', hva' nu, utbrast mor Emma, som gått närmast henne. Tänker Kristin hälsa på Tilda, och... hennes jänta.

Mor Kristin svarade sakta:

— Ja, det ska jag, och stängde lugnt grinden efter sig. Det låg ett sådant uttryck af stilla värdighet öfver henne, att de andra inte kommo sig för att säga ett ord.

Blott mor Emma skakade på hufvudet och satte näsan mer än vanligt i vädret. Det var nämligen fara värdt, att glasögonen af den häftiga rörelsen skulle ge sig i väg.

När mor Kristin öppnade dörren till köket, satt mor Tilda i väfstolen och tittade förvånad upp, när hon såg den inträdande.

— Det var ett rart främmande, sade hon vänligt, men smått generad. Hon visste inte riktigt, hur hon skulle tyda detta besök.

Sedan hon bedt mor Kristin stiga fram och sitta ner, gick hon genast till spisen för att tända och koka kaffe.

Mor mor Kristin satte sig inte, utan såg sig frågande omkring i det stora köket.

— Hvar har du flickan? sade hon slutligen.

Mor Tilda suckade och pekade med torrvedsstickan uppåt taket.

— I sin kammare? Jag skulle vilja träffa henne ett slag; får jag gå upp?

Mor Tilda tittade förskräckt på sin gäst.

— Du vill väl inte. utbrast hon.

— Å, nej, var lugn, svarade mor Kristin med ett blidt, stilla leende. Den, som har en sådan sorg att bära på, som jag, den förstår andras sorg.

Mor Tilda svarade ej, men torkade sig i ögonen med förklädessnibben

— Ja, det räcker till öfverallt. Gå gärna upp och tala förstånd med flickan, mens jag kokar riktigt godt kaffe

Mor Kristin gick upp för den branta trätrappan, som ledde upp till vinden

I det lilla vindsrummet, som vette utåt fjärden, satt Karolina i sin liggesoffa med nedböjdt hufvud och händerna hårdt knäppta.

Hon spratt till, när dörren öppnades, och tittade nästan virrigt på den inträdande. När hon fick klart för sig, att det var mor Kristin, sprang hon upp, sträckte de knäppta händerna emot henne och utropade:

— Säg inte, att det är jag, som drifvit bort honom, säg inte det.

Mör Kristin tog hennes båda händer och förde henne med mildt våld tillbaka till sof-
fan. Hon satte sig bredvid henne och klappa-
de henne, medan hon pjollrade med henne
som med ett litet barn.

— Gullet mitt, var inte ledsen — inte grå-
ta — då blir du så blek och eländig — så, så
var lugn och stilla, så blir nog allt godt och
väl.

Karolina skakade häftigt på hufvudet.

— För mig kan det inte bli godt och väl
igen. Det är Guds straff för min fåfänga,
hvarför kunde jag inte stanna hemma, hvar-
för kunde jag inte vara nöjd med min lott.

Mor Kristin strök henne kärleksfullt öf-
ver den heta kinden.

— Du höll ju af August riktigt mycket
förr i världen, säg?

Karolina nickade under tårar.

— Alltid, alltid har jag gjort det.

— Men, hur kunde du springa med den
andre?

Det kom en skymt af stränghet i den bli-
da rösten.

— Han sprang efter mig... och han prata-
de... och han dansade så bra... jag trodde inte
det var farligt... och så tyckte jag det var ro-
ligt att göra August svartsjuk...

Mor Kristin skakade ogillande på huf-
vudet.

— Jag vet, att det var orätt, snyftade Karolina, men jag har inte varit otrogen, nej det har jag verkligen inte.

Mor Kristins min återfick sitt milda uttryck.

— Har du inte talat med August?

— Jo, men han ville inte tro mig. Han menar, att jag reste för Viktors skull, men det gjorde jag inte... jag tyckte bara det var roligt att komma bort, att förtjäna pengar och bli fin.

— Men...

Mor Kristin såg på henne pröfvande, och i hennes blick såg hon en fråga, som kom blodet att sjudande hett stiga uppåt kinder och panna.

— Nej, nej, mor Kristin. Han har aldrig kommit mig för när.

— Men hvem...?

Karolina sänkte hufvudet. Mor Kristin kunde knappt förstå hennes svaga hviskning.

— Sa' du August? frågade hon nästan andlös, å, då kan ju allt bli godt igen.

Karolina dolde ansiktet i båda händerna och vaggade sakta fram och tillbaka.

— Vi skulle ju gifta oss... men så'nt ka en flicka aldrig gå in på... de tror en inte sedan ...jag förstår det nu... när det är för sent.

— Mor Kristin svarade ej, men hon drog den unga flickan intill sig och satt så en lång

stund omfamnande henne, tills hon märkte, att hon lugnat sig något. Då började hon tala, stilla och lugnt.

— Du har nog rätt, så'nt ska en flicka inte gå in på, men när det nu en gång har skett, så ska' man inte förtvifla. Har du blott rent samvete gent emot August, så ska' han väl låta tala med sig. Men säg, flicka, du har ju talat riktigt samt?

Karolina satte sig upp.

— Ja, jag har talat sanning, men han kommer inte att tro mig. Jag har förstört alltsammans för mig. Det vore bäst, att jag vore död.

— Tala inte så syndigt, svarade mor Kristin, du har ännu mycket att lefva för. Jag skall skrifva till August och tala om det för honom, få se, hvad han då gör.

Karolina såg upp med tacksam blick, och ett svagt leende.

Från köket hördes mor Tilda ropa, att kaffet var färdigt, och snart därefter gingo båda ner.

Från den dagen hälsade Karolina ofta på hos mor Kristin. Denna hade skrifvit ett långt bref till August, men hade ingenting kunnat uträtta. Han svarade endast, att eftersom hon förut hållit sig till Viktor, vore det bäst, att hon äfven hädanefter gjorde det.

St.-T:s följet.: *Barnets makt.*

Han för sin del ville ingenting mer höra af hela saken.

Ju längre det led på vintern, ju mera sällan fick man se Karolina. Hon gick under en ständig känsla af skam, och när hon sedan i mars fick en liten gosse, blef hon ännu mera skygg och tillbakadragen. Hennes enda önskan var, att hon och barnet skulle få dö.

Ehuru modern underrättat August om barnets födelse, låtsades han om ingenting, men kort därefter kom från okänd hand en penningförsändelse till Karolina. En och annan i byn trodde, att pengarna kommo från Viktor, men mor Kristin hoppades, att August var gifvaren och att han endera dagen skulle komma tillbaka för att ställa allt till rätta.

Men det blef sommar och åter vinter, men ingen August kom, ehuru de hemlighetsfulla penningförsändelserna ej uteblefvo, utan regelbundet skickades hvarje vår och höst.

Folket i byn uppmanade Karolina att stämma barnfadern, hvem det nu kunde vara, men hon vägrade beständigt. Det gick ju ingen nöd på henne, och hon skulle i alla fall inte velat gå till tings och klaga. Hon kanske då kunnat få sin rätt, men det enda hon längtade efter, honom själf, det skulle ingen om ock aldrig så högljudd klagan kunna skaffa henne.

Mor Kristin besökte henne ofta och kun-

de sitta långa stunder med det lilla barnet i knä. Han hade sin mors vackra, blåa ögon det ljusa burriga håret, men munnen, den påminde henne om forna tider, då en annan liten gosse log emot henne.

Mycket ofta gick också Karolina med barnet till mor Kristin, och för denna var det riktiga högtidsstunder, när hon fick rå om den lille i sitt eget hem. Hon tog då fram Augusts gamla leksaker, pjollrade och lekte med honom samt skämde grundligt bort honom.

Karolina satt bredvid med sin stickstrumpa. Då och då kunde ett leende upplysa de tårda dragen, men för det mesta satt hon försjunken i tankar. Hon rufvade ständigt på samma sak, hur hon skulle kunna godtgöra honom, som lämnat hemmet för hennes skull. Men hur hon grubblade, så kunde hon aldrig finna rätta svaret.

Mor Kristin såg, hur hon led, och hade i sina bref sökt inverka på sonen, men allt hade varit förgäfvets.

— Blott ett under, skref han, skulle kunna förmå honom att åter tro den, som så syndigt lekt med hans kärlek.

Modern hoppades ofta i stillhet, att detta lilla barn skulle bli undret, som återskänkte tro och tillit åt honom som frivilligt gått i landsflykt för inbillad sveks skull.

På detta sätt gingo tre år. I mars spreds

plötsligt ryktet i byn, att August kommit tillbaka och skulle stanna hemma.

Nu var det slut med Karolinas besök i hans gård. Mor Kristin fortsatte visserligen med sina påhälsningar, men det smärtade henne djupt, att hon aldrig tillfredsställande kunde besvara den skygga, outtalade fråga, hon läste i de sorgsna, blåa ögonen för hvar gång hon kom.

NIONDE KAPITLET.

Bönemötet.

I början af april var ett bönemöte i närmaste by. Karolina och hennes mor följdes åt dit. När de inträdde i skolsalen, där mötet hölls, vore de flesta platserna bakom pulperna upptagna. Längs fönstren gick en lång bänk, ännu tämligen tom, och där satte sig de båda kvinnorna.

Salen upplystes delvis af två enkla taklampor och af två brinnande ljus på katedern. Genom fönstren föll sista skymten af dagsljuset, och det uppstod en underlig lek af skuggor och dagrar i det stora, halfskumma rummet.

Nu kom predikanten in. En sakta rörelse gick genom salen, man gjorde sig redo att lyssna. Sedan den gemensamma sången förklingat, steg han upp i katedern.

Det var en ännu ung man, som med värma, innerliga ord bad om Guds välsignelse för den lilla andaktsstund, de nu skulle hålla, och som sedan enkelt och till hjärtat gående talade till dessa af dagens slit och arbete uttröttade om Honom, som bjuder alla arbetande och betungade till sig.

Det gick en ljusning öfver månet fåradt ansikte, och mången rygg, som böjts under bördans tyngd, rätade på sig, som om den fått ny kraft.

Ordet om den kärlek, som bjöds dem alla och som de blott behöfde återgälda med kärlek till Honom, som gaf den, och till dem, som vandrade fram vägen vid deras sida, tycktes dem ett ljufligt budskap.

Burna af samma hänförelse instämde de i sången, som afslöt bönemötet, och ännu under intrycket af den andaktsfulla stämning, som fått makt med dem, lämnade de långsamt och under tystnad skolsalen.

Några af åhörarna stannade kvar för att tacka pastorn, som rest en half mil för att låta dem få höra Guds ord i deras egen by. Kyrkan låg tämligen långt borta, och det kunde för de gamla och orkeslösa ofta vara svårt nog att komma dit. Därför hade den unge

vice-pastorn frivilligt åtagit sig att en gång i veckan omväxlande hålla bönestunder i de längre bort belägna byarna.

När åhörarna kommo ut ur skolhuset, hade äfven sista skymten af aftonrodnaden försvunnit, men fullmånen, som rund och blank lyste på den klarblå vårhimlen, kastade sitt ljus öfver hela nejden.

Karolina och hennes mor voro bland de sista, som kommo ut. Nedanföör trappan stod August och samtalade med några personer.

Just när Karolina gick förbi, såg han plötsligt upp. Han ryggade till, när han såg det bleka, tårda ansiktet midt framför sig. Följande en hastig ingifvelse, sträckte han ut sin hand och sade vänligt:

— God kväll, det var länge sedan vi träffades.

Hon lade sin hand för ett ögonblick i hans och svarade tonlöst:

— God kväll!

Ansiktet, som för ett ögonblick färgats af en het rodnad, lyste nu nästan hvitt i det skarpa månljuset.

— Kom, mor, sade hon sedan med darrande röst, och grep sin mor i schalen, kom... jag måste hem.

— Mor Kristin närmade sig nu i sällskap med en ung flicka. Hon hade på afstånd gifvit akt på mötet mellan det forna fästfolket,

men innan hon hann dit, hade Karolina hastigt börjat gå framåt vägen.

— Det går öfver mina krafter, mor, sade hon knappt hörbart.

Mor Tilda svarade ej, utan tog blott fatt i hennes nedhängande hand och tryckte den sakta.

— Hvad är det för en flicka, mor Kristin hade med sig? Hon såg bra ut, utbrast Karolina efter en stund.

Mor Tilda såg pröfvande på henne från sidan.

— Det är en systerdotter, som Kristin fått dit till hjälp, sägs det.

Kring Karolinas läppar ryckte det smärtsamt, men hon yttrade ingenting mera under hemvägen.

August följde sin mor och sin kusin. Ehuru han för ett ögonblick känt sig vänligt stämd, när han så plötsligt sett sin gamla käre resta framför sig, vaknade dock vreden ånyo. Modern gaf akt på den rynkade pannan och de hårdt slutna läpparna, men hon såg också ett drag af lidande, som kom hennes hjärta att svida af medömkan, ej blott för honom, utan också för den stackars flickan, som själf förspilt bådas lycka.

— Tycker du inte, Karolina är förändrad? frågade hon plötsligt.

Han ryckte till, men svarade ej.

— Det gör mig så ondt om henne, fortsatte

hon, det syns på henne, att hon haft mycken sorg.

Han drog på axlarna, men teg fortfarande.

— Hon har den allra sötaste lilla gosse, sade hon veckt.

Han vände sig häftigt till henne.

— Hvad har jag med det att göra.

— Det menar jag inte, svarade hon undfallande, men nog är det synd om henne, staccars flicka, att hon inte skall ha någon far åt sitt barn.

— Nå, än Viktor då, utbrast han.

— Modern såg förstulet på honom.

— Han har inte hörts af.

— Hvarför stämmer hon honom inte, sade han med hård röst.

— Han är inte barnets far, säger hon.

— Säger hon!

Han skrattade till hänfullt.

Modern svarade intet, men efter en stund började hon tala igen.

— Det påstås, att hon två gånger om året får pengar med posten. Man tror inte, att det är från Viktor, han har ju stora utgifter för gården. Jag undrar just från hvem det kan vara.

August påskyndade sina steg. Det hade kommit något oroligt öfver honom, och han höll ansiktet bortvändt från modern.

— Det är kanske någon, som tycker synd om henne, sade mor Kristin.

De voro framme vid gården, och August gick utan ett ord med stora steg bort åt stallet.

Modern såg efter honom med en bekymrad blick, men vände sig sedan mot systerdottern, som skrattande och pratande närmade sig i sällskap med några andra unga flickor.

TIONDE KAPITLET.

Åter midsommar.

Det var åter midsommarafton. Hela dagen hade Karolina stridt med sig själf, om hon skulle gå ner till midsommardansen eller ej. Det hade blifvit kväll, och hon var ännu icke besluten.

Hon stod i stugdörren och tittade drömmande bort mot den mörka fruruskogen. Solen låg som ett glödande, eldrödt klot i de högsta topparna. Småningom sjönk klotet bakom träden och skimrade blott svagt fram mellan grenarna, tills det slutligen alldeles försvann.

St.-T:s följet.: *Barnets makt.*

Hon vände sig inåt stugan.

— Solen har gått ner, mor.

Modern kom ut och ställde sig bredvid henne.

På afstånd hördes fiollåt.

— Nu dansar ungdomen kring majstången, sade mor Tilda.

Karolina svarade inte. Ett drag af smärta darrade kring den fint skurna munnen. I söder ljödo enstaka rop från göken.

— Södergök, dödergök

— Inte skall man tänka på döden en sådan välsignad midsommarkväll, sade mor Tilda. Följ du mitt råd och gå ner till dansen.

— Hvad skulle jag göra där, sade Karolina bittert, ingen bryr sig om mig.

— Du pratar, som du har förnuft till, utbrast mor Tilda. Du kan väl inte i evig tid gå och sörja heller. Om du inte vill gå ensam, så hämta Sofie.

Karolina stod tveksam. Fiolen där nere lockade så sällsamt. Det var som om något med makt drog henne dit. Hon ville så gärna ännu en gång upplefva en midsommarkväll, där också han var med. Men om han dansade med den andra, med kusinen, som bodde hos dem, och om han med förakt vände sig bort från henne själf! Men han hade ju hälsat på henne de få gånger de mötts efter hans

hemkomst. Hvarför skulle han inte kanske till och med vara vänlig.

Ett hoppfullt leende upplyste för ett ögonblick de tärda dragen.

— Adjö då, mor, jag går dit på en stund.

När Karolina i sällskap med några andra flickor kom ner till majstången, var dansen i full gång.

August syntes inte till, men hans kusin, Hilma stod en bit från spelmanen och pratade med en gosse.

Det dröjde inte länge, förrän Karolina var midt uppe i dansen. Hon hade först hållit sig undan, men pojkarna lämnade henne inte i fred och höllos om att få dansa med henne alldeles som i gamla dagar.

Men det var inte mer som förr, den ende hon längtade efter, han låtsades inte se henne utan dansade alltjämt med andra.

Plötsligt stod han dock framför henne.

— Får jag bjuda på en dans.

Hennes hjärta stod still, och hon visste inte, hur det gått till, men det var med en rysning af sällhet hon kände, att hon åter hvilade i hans famn.

— Se på August och Karolina, gingo hviskningarna från mun till mun.

Men de båda dansade, tills spelmanen uttröttad lät stråken sjunka.

August släppte henne, där de just stannade, och drog sig hastigt undan. Han kän-

de sig sällsam till mods, de sista tre förfärliga åren tycktes honom vara en stygg dröm, och det kändes, som om hon åter vore hans.

Karolina hade hoppats på några ord från honom, men när han så tvärt lämnade henne, gick hon långsamt uppåt backen och hemåt.

Hon kunde inte dansa med någon annan, sedan hon åter känt sig omsluten af hans arm.

Sakta smög hon sig in i stugan. På tå gick hon fram till sin lille gosses bädd. Hon lutade sig djupt ned öfver det sofvande barnet och hviskade nästan ljudlöst:

— Jag kan hälsa från far, lille Pär.

Mor Tilda rörde på sig i sömnen. Karolina reste sig hastigt och såg med återhållen andedräkt bort till modern. Hon måtte väl aldrig ha hört hennes ord.

Då allting förblef tyst, lutade hon sig ännu en gång ned öfver den lille och kysste sakta det ljusa, burriga håret.

— Jag har dansat med far, lille Pär

Redan tidigt på midsommardagens morgon samlades bybarnen i sjöbacken kring majstången. Där lektes och dansades af hjärtans lust. På kvällen skulle de stora vara herrar på täppan, nu var det barnens tur.

August hade sofvit illa på natten och fann ingenstädes ro. Han hade länge ströfvat omkring i skogen för att komma ifrån sina tankar, men utan framgång, nu begaf

han sig ned till sjön, kanske det skulle lyckas honom bättre där.

Redan på långt håll hörde han sjungande barnröster och så plötsligt ett barns högljudda gråt.

När han kom ned till majstången, såg han en stor ring dansande barn och något afsides en liten pys i kolt. Han undrade, hvarför den lille stod där ensam.

Han gick fram till honom.

— Skall du inte leka med de andra?

Den lille svarade ej. Hans stora blåa ögon stodo fulla af tårar; men omkring munnen låg ett trotsigt drag, som häntydde mera på vrede än sorg.

August lade sin hand på det ljusa, buriga håret.

— Kom skall jag följa dig dit.

Gossen drog sig undan, och det trotsiga draget skärptes. August undrade inom sig, hvem gossen var lik, och hvar han förr sett samma bestämda mun.

Innan han hunnit komma på det klara med sina funderingar, hördes uppe från vägen en ängslig kvinnoröst:

— Pär, Pär!

Den lille vände sig plötsligt. Uppe i backen syntes Karolina. Så fort hans små ben orkade, skyndade han emot henne.

August såg efter honom. Nu visste han, hvem gossen var lik. Det var Karolinas blåa

ögon och ljusa, burriga hår, men munnen, den trotsiga munnen...

När Karolina med gossen på armen försvann uppåt vägen, gick August fram till barnen vid majstången.

— Hvem af er var det, som grät för en stund sedan? Det hördes uppe i backen.

— Å, det var Karolinas pojke, svarade en af de större gossarna. Han föll i ringdansen, för att det gick för fort, och när han se'n inte fick vara med, började han att tjuta. Han är en så'n tjurskalle, så liten han är.

— För resten får han inte vara nere vid sjön. Karolina är så rädd, att han trillar i, ropade en annan i förbifarten. Han var rått och hade katten tätt i hälarerna på sig.

August svarade ej. Långsamt gick han nedåt sjön och satte sig på en sten alldeles i vattenbrynet. Hans tankar sysslade oafbrutet med den lille gossen, som var så lik Karolina, men ändå så olik.

På eftermiddagen skulle August och modern bort på kafferep. Han stod framför spegeln i köket och knöt sin halsduk. Plötsligt ryggade han tillbaka och blef mörkröd i ansiktet.

Nu visste han, hvar han förr sett det bestämda, trotsiga draget — i sitt eget ansikte.

Modern såg förvånad och frågande på honom, men han gick ut och satte sig på fruktuvisten, tills det var dags att gå.

Han var ovanligt tyst hela tiden, men på hemvägen frågade han plötsligt:

— Hvar håller Viktor hus egentligen?

— Han har gått till sjöss, och har inte låtit höra af sig på länge, men han skickar väl snart hem pengar till modern igen.

De gingo en stund under tystnad. August såg ut, som om han bar något på hjärtat, och han rörde ett par gånger på läpparna, som om han ville säga något, men han slöt dem åter, utan att ett ljud hördes.

— Rågen står bra vacker i år, sade modern.

August nickade förströdd.

— Skall du gå ned till dansen i kväll med?

— Jag vet inte.

— Hilma sa' att du dansade med Karolina i går kväll...

August ryckte till.

— Var det så märkvärdigt? frågade han häftigt.

— Jag tyckte, att det var bra, skyndade hon sig att tillägga.

— Hvarför lät han flickan sitta? frågade han plötsligt. Rösten lät underligt tjock och sträf.

Modern såg stort på honom.

— Har du sett Karolinas pojke? frågade hon i stället för att svara.

Han nickade.

— Tyckte du, att han var lik Viktor?

Han svarade inte utan påskyndade sina steg, så att hon knappt kunde följa honom.

På natten hörde hon honom oroligt kasta sig af och an och halfhögt mumla i sömnen.

ELFTE KAPITLET.

Räddning.

Följande morgon var han tyst och grubblande. Tidigt gick han ut på arbete och kom inte hem igen förrän vid tiotiden till frukost.

I det stora köket satt vid fällbordet August, Hilma och drängpojken. Mor Kristin gick till och ifrån mellan spisen och bordet.

Just som hon tagit kaffepannan från elden för att hälla i påtären, öppnades dörren, och mor Emma steg in.

— Ni har skönt och varmt härinne, sade hon, sedan hon på mor Kristins uppmaning tagit plats. Det blåser nordan i dag, och det är kallt ute, fastän solen skiner. Karolina, stackare, får det väl inte för godt på

fjärden, om hon ens kan ge sig ut, så högt som sjön går.

— Karolina? Hvad är det med henne? frågade mor Kristin förvånad.

August sköt bullersamt undan sin stol och gick fram till fönstret. Han såg bortåt råggårderna vid vägen. Nordan låg på från sidan och satte hela fältet i rörelse. En gulhvit rök tycktes bolma fram öfver ljusgrön mark och böljande sträcka sig uppåt kullen.

Mor Emma stoppade en sockerbit i munnen och smuttade på det heta kaffet, som hon hållt på fatet. Först sedan hon ställt ned koppen igen och tagit en brödbit för att doppa, besvarade hon mor Kristins fråga.

— Pojkarna vid sjön ha narrat Pär med i båten, och nu tänker hon ro ut efter dem.

— Pär, utropade mor Kristin förskräckt, och August vände häftigt på hufvudet.

— Jag tycker, hon gärna kunde låta bli. De komma väl snart hem igen, och någon olycka skall väl inte ske, hoppas jag; de där pojkarna äro ju vana. Fast nog är det skamligt, att de ska' narra med sig ett så'nt där litet kräk.

Mor Kristin satte ifrån sig sin kopp.

Hon hade blifvit alldeles blek och tittade bönfallande bort mot August.

— Om sjön går högt, orkar inte Karo-
St.-T:s följet.: *Barnets makt.* 10

lina med båten, så klen som hon nu är. Någon måste hjälpa henne; en karl måste ut för att ta reda på pojkarna. Man står inte till svars med det här. Bara det inte redan är för sent.

Hon reste sig beslutsamt, slätade ut sitt förkläde och knöt på sig hufvudduken, som låg på sängen.

August stod orörlig med rynkad panna och hårdt slutna läppar. Plötsligt reste han sig till sin fulla längd, gick med stora steg tvärs öfver golfvet och sköt undan sin mor, just som hon ämnade gå ut genom dörren.

— Låt vara mor, jag går själf.

— Hvad gick det åt honom? frågade mor Emma med en nyfiken glimt i ögonen.

Mor Kristin svarade ej, men hon knäppte sina händer, och två stora tårar runno långsamt nedför de vissna kinderna.

— Det är Gud själf, som visar honom vägen, sade hon halfhögt, Gud hjälpe honom och henne, tillade hon med ännu lägre röst.

August hade emellertid skyndat nedåt sjön. Vid stranden funnos kvinnor och barn samt några äldre pojkar. Karolina stod i en båt och öste ur vatten. Hon arbetade i feberaktig brådska och tyktes inte märka, att den skarpa blåsten slet i hennes tunna kjol och ref upp håret, så att det stod som en sky kring det i ångest stelnade ansiktet.

I viken var sjön djupblå, men längre bort syntes den nästan svartblå med hastigt framilande korta, skumkantade vågor.

Just som Karolina var färdig att stöta ut båten, hoppade August ned i den. Hon ryckte till förskräckt, hon hade inte märkt honom förut.

— Gå i land, du, sade han lugnt och bestämdt, det här är karlgöra.

Karolina tvekade, men då tog han henne som ett barn och lyfte henne ur båten.

— Där komma de, ropade plötsligt en pojke, som stått på en klippa för att hålla utkik öfver sjön.

— Hvar? Hvar?

Karolina rusade upp och ställde sig bredvid gossen. Med händerna hårdt knäppta och framåtböjd, som om hon ville följa roddaren på hans väg till båten med det hvita seglet, stirrade hon på det oroliga vattnet, som piskades af nordan. Hennes läppar rörde sig oafbrutet, men ej ett ljud förnams. Skulle Gud förbarma sig, skulle mannen, som blott långsamt kunde komma upp mot vinden, lyckas hinna fram, innan det förfärliga skedde.

— Så fort de segla!

— De komma allt närmare och närmare.

— Så det skummar och yr.

— Tänk om båten tar in vatten... titta, den kränger!

Karolina svarade ej på utropen omkring henne. Hon tycktes inte hafva hört dem. Hennes inre var uppfyllt af en enda ångestfull bön: "Gode Gud, hjälp mitt barn", och den bönen upprepade hon åter och åter.

— Nu är han nära inpå dem, ropade en röst, och nu...

Ett skärande ångestakri rungade i luften.

Pojkarna på stranden satte med ett språng öfver gändesgården och nästan flögo fram öfver stenar och klippor för att komma närmare platsen, där en häftig by kastat barnens båt öfver ända.

Alla, både stora och små, rusade efter, främst bland dem Karolina, som sprang och snafvade och sprang igen, alltjämt med samma stumma bön: "Gode Gud, rädda mitt barn, rädda mitt barn."

När båten kantrade, föllo alla tre barnen i vattnet. De två större, som kunde simma, kommo snart upp och klängde sig fast vid Augusts båt.

Denne hade redan kastat sig i efter den lille gossen. Två gånger dök han ned för gäfvos, men när han tredje gången kom upp, hade han honom med sig.

Från stranden hade skjutfits ut en båt, som kom just lagom för att uppta honom och barnet. De båda andra gossarna hade klättrat upp i Augusts båt, som togs på släp,

Med gossen tryckt intill sig satt han i aktern. Knappt hade båtens botten skrapat mot stranden, förrän han med ett språng var i land och lade barnet på marken.

Här började han nu genast med tillhjälp af fiskaren, som kommit till hans räddning, att söka återkalla det medvetlösa barnet till lif.

Karolina hade sjunkit ned på knä, fullkomligt maktlös. Med ångestfulla blickar följde hon männens arbete. Hon skulle så gärna velat hjälpa att froterra de stela små lemmarna, men hon kunde ej. Hela hennes kropp skälfdde.

August hade blicken oafvändt fäst på det lilla barnets dödsbleka ansikte.

— Gud vare lof, utbrast han plötsligt, färgen kommer igen.

Med ett oartikuleradt ljud reste Karolina sig ur sin sammansjunkna ställning. Nästan vildt stirrade hon på det lilla ansiktet. — Tack, tack, utbrast hon med en snyftning, snarlik ett skri, tack, tack gode Gud. Han lefver, min lille gosse.

Hon ville kasta sig öfver den lille, men mor Tilda drog henne intill sig, medan August hastigt svepte in barnet i en filt, tog det på sina armar och med snabba steg skyndade bort mot Karolinas stuga.

I samma ögonblick Karolina såg honom

gå sprang hon upp. Hvarje spår af svaghet tycktes försvunnit. Hon hade snart hunnit upp honom men stannade ej utan sprang vidare. Hemma ordnade hon i feberaktig brådska allt för barnets mottagande, och när hon snart därpå hörde tunga steg på förstubron, skyndade hon dit och sträckte ut armarna för att ta gossen.

Han sköt henne lugnt åt sidan och gick in i kammaren, där han lade honom på sängen. — Du orkar ännu inte bära honom. Kläd nu fort på honom något varmt och bädda ned honom.

Karolina såg skyggt på honom, hon ville taga hans hand och tacka honom, men han drog sig tvärt undan.

— Jag måste få något torrt på mig, sade han och lämnade hastigt stugan.

Karolina såg efter honom med ett smärtsamt leende, och hennes blick, som sedan fästes på det lilla byltet i sängen, skymdes af tårar.

— Han vill inte veta af oss, lille Pär?

Ett kraftigt skrik från gossen kom henne att rycka till, och när mor Tilda efter en stund kom in, låg Pär nedbäddad och varm.

Hela dagen valfärdade byns gummor till mor Tildas stuga, för att se det räddade barnet och om möjligt höra något om August och

Karolina. Det var ändå en Guds skickelse, att just August skulle rädda Karolinas pojke.

Hvarhelst folk träffades på vägen eller i någon stuga, öfverallt talades blott om det forna fästfolket.

— Ser ni, sade mor Emma med minen af en sibylla, ingenting blir fördoldt här på jorden. Märker man inte tydligt Guds finger, när man ser på lille Pär? I hans ansikte står sanningen skrifven. Det är inte värdt, att människorna söka smussla sig undan, Gud låter inte gäckas med sig.

Några gubbar och gummor, som hon talade med, tittade stort på henne.

— Hör hon, Emma, hvad menar hon egentligen?

Mor Emma satte näsan i vädret och tittade medlidsamt på sina åhörare.

— Jag säger ingenting jag, men likheten den är för märkvärdig. Och skulle han väl i dag... om det inte varit...?

— Varit hvad?

De andra kommo ifrigt närmare.

— Jag är inte den, som springer med skvaller, jag, sade mor Emma. Ni måtte väl själfva ha ögon att se med. Men hvem kommer där på landsvägen?

Allesammans tittade bort åt vägen. Där syntes ingen annan än August, men i helg Jagskläder så här på en hvardagskväll. Jo,

det var sant, han hade varit i sjön med de andra...

— Sannerligen viker han inte af åt Tildas stuga, utbrast en af gummorna.

Mor Emma sköt glasögonen bättre uppåt näsan.

— Ja, ja, jag säger ingenting, jag.

August hade, alltsedan han lämnat Carolina, slitits hit och dit mellan stridiga känslor. Än greps han af en förtärande längtan efter henne och barnet, än fick vreden ånyo makt med honom, och han ville ingenting veta af henne, som så grymt bedragit honom. Men likheten, den sällsamma likheten, den kunde han dock inte komma ifrån. Åter och återigen såg han det dödsbleka lilla ansiktet med det ljusa burriga håret och den trotsiga lilla munnen. Och de vackra blåa ögonen, som så länge dolts af de tunga ögonlocken.

— Gud vare lof, att de öppnats igen, hennes vackra blåa ögon.

Innan han själf visste af, var han på väg till hennes stuga. Och när han nu gick nedför den välkända stigen, kantad med gula maskrosor, då kände han sig plötsligt så lätt om hjärtat. Det doftade syren från gården, och bredvid honom höjde sig jublande en lärka mot den klarblå skyn.

Det led mot kvällen, öfverallt från vägar och stigar ljödo koskällor, men på mor Til-

Idas gård hördes blott kacklandet från några höns. Han närmade sig stugan, ingen syntes till.

Han gick in i förstugan, nyckeln till köket satt i, och han öppnade dörren. I köket fanns ingen, men från kammaren hördes röster, Karolinas och barnets.

Kammaren var stängd, men han gick fram till det lilla fönstret på dörren och tittade in. Där satt Karolina med gossen knäet.

Han öppnade sakta dörren och steg in.

Karolina vände på hufvudet. Hon såg på honom med stora, vidöppna ögon utan att få ett ord öfver läpparna. Färgen kom och gick på hennes kinder.

Plötsligt lät hon gossen glida ned från knäet, steg upp och sträckte skyggt fram handen. — Tack, helt svagt nådde det lilla ordet hans öra.

Men innan han hunnit fatta den framsträckta handen, lyfte hon plötsligt upp gossen och höll honom fram emot den unge mannen.

— Säg tack, lille Pär, utan honom skulle du varit död nu.

August tog barnet på ena armen, medan han med den andra drog Karolina till sig.

— Karolina, kan du förlåta mig?

St.-T:s följet.: *Barnets makt.*

Hon snyftade till och tryckte sig hårdt intill honom.

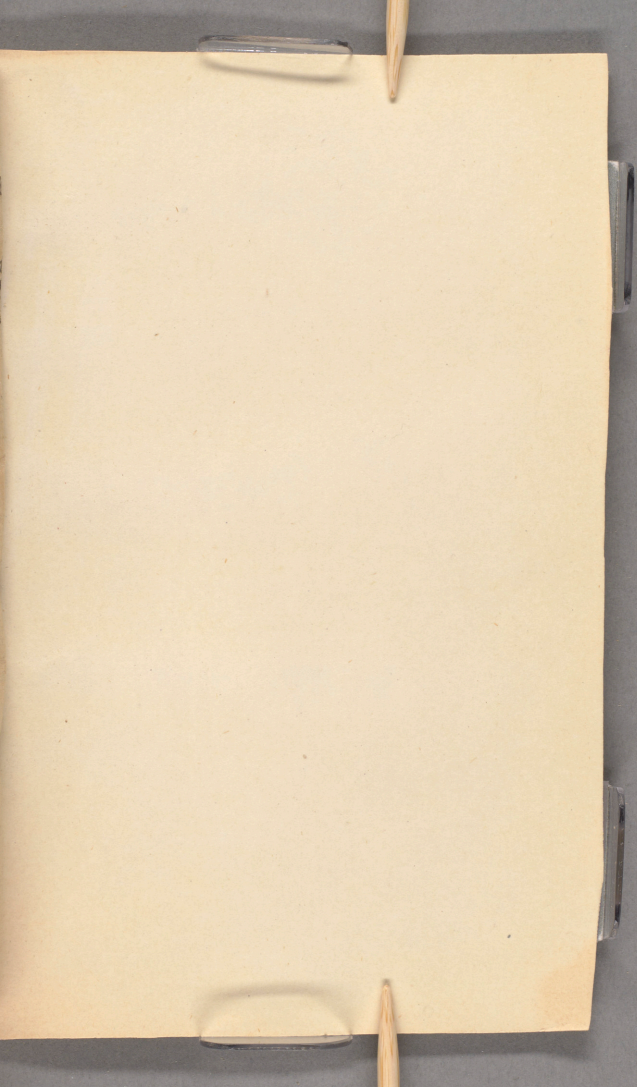
— Det är du, som skall förlåta.

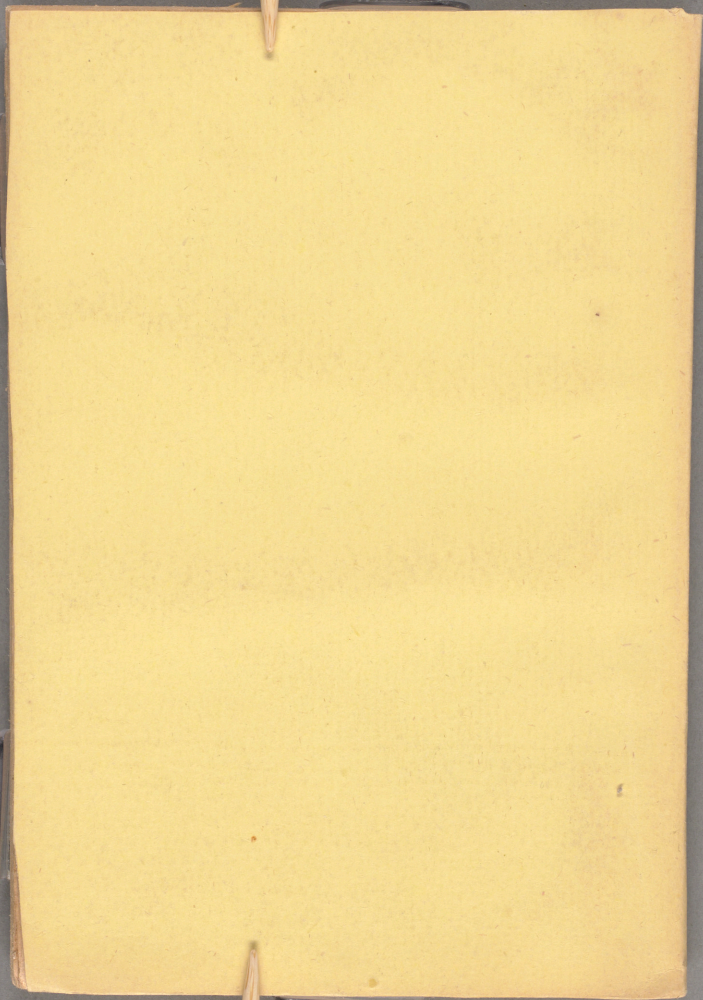
Han svarade ej utan slöt dem båda fast i sin famn. Hans kraftiga gestalt skälde af undertryckt rörelse, men plötsligt utbrast han full af jublande fröjd:

— I morgon ska' vi gå till prästen.

S L U T .

Hammar Kamma Kre. Barnera
Barnes Barnera.